

Stichting Pensioenfonds Unisys Nederland

Bijdrage bestuursvoorzitter Wim Brandse over het besturen van een pensioenfonds: REGIE NEMEN EN KOERS HOUDEN

Ik ben nu bijna vier jaar bestuurslid en voorzitter van uw pensioenfonds. Ik spreek dus uit ervaring, als ik zeg dat het besturen van een pensioenfonds geen eenvoudige klus is. Je moet met veel factoren rekening houden. Zoals de voortdurende wijziging in de wetgeving. Factoren ook, zoals de rente of de beurskoersen, waar je geen invloed op hebt. Waar je wel de risico's van kan beperken. Maar die risicobeperkende maatregelen hebben vaak wel weer hun eigen consequenties. De kunst is regie te nemen en koers te houden.

Kritische grenzen

Wat me in het bijzonder bezig houdt, is de vraag hoe het bestuur kan voorkomen dat de pensioenen nog een keer moeten worden verlaagd. Garanties wat dat betreft kunnen we niet geven. Wel de garantie dat we ons uiterste best doen om een verdere afstempeling te voorkomen. Daarop is ons beleid gericht. We hebben bijvoorbeeld kritische grenzen geformuleerd. Komt zo'n grens in zicht, dan beraden we ons als bestuur op nadere maatregelen. We laten ons dan met raad en daad bijstaan door onze risicomanagement- en beleggingsadviseurs. We proberen ook de kosten zo laag mogelijk te houden. Lagere kosten dragen echter in beperkte mate bij aan het kunnen verhogen van het pensioen-resultaat. Een beter resultaat moet toch vooral uit de beleggingen komen. Maar dat brengt weer risico met zich mee.

Evenwichtigheid

Wat het ook complex maakt, is dat eventuele maatregelen die we willen nemen, op evenwichtigheid moeten worden getoetst. Een maatregel kan voor onze jongere deelnemers wel eens heel anders uitpakken dan voor onze pensioengerechtigden. Continu stellen we ons

als bestuur de vraag, "Is er sprake van een besluit dat recht doet aan de belangen van alle deelnemers gezamenlijk?" Soms worden we door de wetgeving min of meer gedwongen een bepaald beleid te volgen. Ons beleggingsbeleid is afgestemd op de 'vergrijzing' van ons pensioenfonds. Dat defensieve beleid houdt in dat we maar in beperkte mate risico's kunnen nemen. Terwijl jongere deelnemers, die nog een lange horizon hebben tot aan hun pensioen, gebaat zijn bij wat meer risico's.

Uw mening telt

De tijd is voorbij dat over uw pensioen kon worden besloten, zonder u daarbij te betrekken. Dat doen we via het verantwoordingsorgaan. Dat zijn vertegenwoordigers van onze belanghebbenden. Met hen vergadert het bestuur ten minste vier keer per jaar. Over de keuzes die het bestuur maakt, informeren we u via de SPUN Nieuwsbrief. Laat ons weten wat u van de Nieuwsbrief vindt en wat u nog meer wilt weten over uw pensioen. Dan gaan we daar mee aan de slag.

Op 14 december 2015 organiseren we weer de jaarlijkse deelnemersbijeenkomst. Komt u ook?

VERTROUWEN IN PENSIOENFONDSEN

In het Financiële Dagblad stond enkele weken geleden een artikel over de reputatie van pensioenfondsen. Het kwam erop neer dat het vertrouwen in pensioenfondsen laag is. Er wordt weliswaar hard gewerkt om dat vertrouwen te herstellen, maar het resultaat dat de pensioenfondsen boeken, is nog weinig succesvol. Dat blijkt uit onderzoek van De Nederlandsche Bank.

Banken en verzekeraars wel een plus

Wie in de pensioensector werkt hoort regelmatig “vertrouwen komt te voet en gaat te paard”. Sinds de pensioenfondsen moeilijk meer hun toezeggingen kunnen nakomen, is het vertrouwen in het voorheen zo geprezen pensioenstelsel snel gedaald. Het herstel van dat vertrouwen verloopt moeizaam. Herstel van het vertrouwen is noodzakelijk om ook jonge deelnemers te blijven interesseren in een collectief geregeld pensioen. Het vertrouwen in banken en verzekeraars is wel herstellende. Terwijl juist deze financiële instellingen werden gezien als de belangrijkste veroorzakers van de financiële crisis. Het herstel van het publieke vertrouwen in pensioenfondsen blijft daar dus fors bij achter. De voor de hand liggende vraag is: “Waar ligt dat aan?”

Verwachtingsmanagement

In het krantenartikel stonden twee belangrijke factoren. Ten eerste de onverwachte risico's. In het verleden zijn de Nederlandse pensioenfondsen onvoldoende duidelijk geweest over de risico's van de pensioenregelingen. Pensioenfondsen zijn meegegaan in het ‘Zwitserlevengevoel’; een welvaartvast pensioen. Te lang hebben ze de indruk gewekt dat er harde garanties bestonden over het pensioenresultaat. Achteraf gezien hadden de pensioenfondsen daarover duidelijker en explicieter moeten zijn: “De bomen groeien niet meer tot in de hemel”. Onverwachte risico's leiden tot teleurstellingen.

Tweede reden waardoor het vertrouwen in pensioenfondsen maar moeizaam herstelt, is het wijzigen van de spelregels. In Den Haag wordt de laatste jaren veel gesproken over pensioen. De ene na de andere maatregel wordt aangekondigd. Zo is de pensioenleeftijd de afgelopen jaren verhoogd van 65 jaar naar 67 jaar. En dan moet de grote hervorming nog komen. Ook hierdoor worden werknemers onzeker over hun pensioen. Dat draagt niet bij aan het herstel van het vertrouwen.

Uw inleg dubbel en dwars terug

Wat kunnen pensioenfondsen doen om het vertrouwen te herstellen? Door experts zijn verschillende mogelijkheden genoemd. Ten eerste: duidelijk zijn. Over uw pensioen, over de risico's en over de kosten. Ten tweede: openheid betrachten. Dat kan bijvoorbeeld door inzicht te geven in de besluitvorming van het bestuur. Uitleggen waarom uw pensioengeld moet worden belegd hoort daar ook bij: “Beleggen verzekert u van een ‘goed pensioen’, maar daaraan zijn altijd risico's verbonden.” Ten derde: benadrukken van “Pensioen regelen we samen”. Werknemers, werkgevers en gepensioneerden zijn samen ‘de baas’. Ieders rol moet volstrekt helder zijn. En last but not least kunnen pensioenfondsen duidelijk stellen: “U krijgt uw inleg dubbel en dwars terug tegen de tijd dat uw pensioen ingaat”.

BESLUITENLIJST BESTUUR

In deze rubriek vermelden we recente besluiten van het SPUN bestuur. Dit keer de belangrijkste besluiten uit de bestuursvergadering van augustus 2015.

Toekomst pensioenfonds

Het bestuur denkt na over de toekomst van het pensioenfonds. Vorig jaar heeft het bestuur geconstateerd: “Als de doelstellingen van het pensioenfonds niet meer kunnen worden waargemaakt of de uitdagingen niet meer realistisch zijn, moet een heroverweging van

het uitvoeringsmodel plaatsvinden". Het bestuur heeft toen - na een uitgebreid onderzoek - geconcludeerd dat SPUN niet als een 'brandend huis' is aan te merken. Er was (en is) geen acute noodzaak tot liquidatie van het pensioenfonds. Er zijn wel knelpunten in de financiële opzet van SPUN gesignaleerd. Daarom is er een bestuurscommissie 'toekomst pensioenfonds' geïnstalleerd.

Op voorspraak van de commissie heeft het bestuur nu criteria vastgesteld aan de hand waarvan alternatieven voor een eigen pensioenfonds worden beoordeeld. De belangrijkste criteria zijn:

- De opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten mogen niet worden aangetast.
- Er moet een redelijke kans op toeslagverlening (indexatie) zijn.
- Een onberispelijke uitvoering en dienstverlening van hoge kwaliteit.
- Professionele uitvoering met 'countervailing power' van de belanghebbenden.
- Verlaging van de uitvoeringskosten, ten gunste van de deelnemers.
- Een effectief en efficiënt beleggingsbeleid.
- Toekomstbestendig.
- Betrokkenheid belanghebbenden bij de uitvoering.

Persoonlijk pensioengesprek

Voor een persoonlijk pensioengesprek kon een deelnemer altijd terecht bij Peter de Waal van het SPUN pensioenbureau. 'Kon', want Peter gaat per 1 oktober 2015 zelf met pensioen. Het bestuur heeft overwogen die dienstverlening te behouden. Er is gesproken over het inhuren van een externe deskundige die regelmatig een spreekuur zou houden. Besloten is echter om het pensioengesprek voorlopig 'in huis' te blijven regelen. Dus vanaf 1 oktober kan een deelnemer voor een persoonlijk gesprek over zijn of haar pensioensituatie een afspraak maken met Geert Bierlaagh via 020 - 526 77 28 of geert.bierlaagh@nl.unisys.com.

Bijzonder partnerpensioen

In de middelloonregeling wordt ten behoeve van de partner van de deelnemer een partnerpensioen opgebouwd, dat ingaat bij overlijden van de deelnemer. In de wet is bepaald dat bij een echtscheiding de ex-partner een recht op het partnerpensioen behoudt. Ex-partners mogen daar in onderling overleg van afwijken. Overlijdt de ex-partner voordat het pensioen is ingegaan, dan verviel tot nu toe de waarde van dat pensioen aan SPUN. Het bestuur heeft nu besloten dat in deze situatie het partnerpensioen 'terugkeert' bij de deelnemer. Een eventuele nieuwe partner van de deelnemer kan hier financieel belang bij hebben. Het partnerpensioen krijgt immers weer het niveau van voor de afsplitsing. Ook de deelnemer zelf kan hier belang bij hebben. Heeft hij/zij op pensioendatum geen partner, dan kan hij/zij het partnerpensioen omzetten in een hoger ouderdomspensioen.

EN DAN NOG DIT...

Dekkingsgraad SPUN

Op 31 augustus 2015 bedroeg de wettelijke dekkingsgraad van SPUN 105,4%. Dat is de gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden. De 'echte' dekkingsgraad is in augustus gedaald met 1,6%-punt tot 101,2%.

Op de website van SPUN staat iedere maand de actuele [dekkingsgraad](#) en ieder kwartaal een meer uitgebreide rapportage over de financiële positie van SPUN.

Abonnement

SPUN verstuurt regelmatig actuele berichten via de e-nieuwsbrief. Aanmelden en afmelden kan op [Stichting Pensioenfonds Unisys Nederland](#).

Heeft u tips of ideeën, of wilt u reageren op deze e-nieuwsbrief? Mail dan [Geert Bierlaagh](#). We sluiten graag aan bij wat u beweegt.